

"Sachsen og Norge - historiske forbindelser" + DDR og Berlin-muren 30 år etter



Tur til Tyskland 28.10 - 04.11.2019

Senhøstes 1989 falt Berlin-muren, men det var i Sachsen, og særlig i Leipzig, at protestene begynte som førte til at DDR gikk dukken. Så i tillegg til de mange historiske forbindelsene som finnes mellom Sachsen og Norge tar vi på denne turen for oss både DDR og gjenoppbyggingen av Øst-Tyskland. Dessuten skal vi siste dag bli kjent med Berlin-murens forløp og avslutte reisen ved Brandenburger Tor.

På programmet står kjente steder som Dresden og Leipzig, Wittenberg og Meissen, men også reformasjonsbyen Torgau, bergstaden Freiberg og katedralbyen Naumburg. Vi satser på fine høstfarger, går tur gjennom to flotte parker og besøker det årlige *Lebkuchen*-markedet i én av Tysklands tre offisielle pepperkakebakerbyer.

Dag 1) 28.10 Gardermoen - Berlin Schönefeld 12:25 - 14:00 med Norwegian

Guide og reiseleder Yngve Leonhardsen møter oss på flyplassen. Buss til Torgau via *Jüterbog*. Her får vi en omvisning i vakre Nikolaikirche, hvor vi som forsmak på Wittenberg tar for oss temaet avlat. På Luthers tid holdt nemlig Tysklands mest skruppelløse avlatskremmer til nettopp her. Kaffepause før ferden fortsetter til Torgau.

Innsjekk på sentrale og rolige Hotel Goldener Anker (<http://goldener-anker-torgau.de>) etterfulgt av middag på restaurant "Herr Käthe" ikke langt fra hotellet. Herr Käthe henspiller på Luthers spøkefulle omtale av sin kone, Katharina von Bora, som er begravet i Torgau.

Ved siden av Wittenberg var Torgau den viktigste byen under reformasjonen. Her holdt Luthers politiske støttespillere hoff, og her satt embetsmennene deres. Torgau var viktig for Napoleon og under slutfasen av 2. verdenskrig var dette stedet der amerikanske og sovjetiske styrker for første gang møtte hverandre.

Dag 2) 29.10

Utflukt til park- og landskapsvernområdet **Wörlitz** og til **Wittenberg**. Vi spaserer gjennom Kontinentaleuropas første landskapshage eller "engelske park", med slott og andre særegne byggverk integrert i det grønne. Fyrsten som anla parken var opptatt av opplysningstidens idealer. I Wörlitz blir det omvisning på slottet og lunsj på "Zieglers Restaurant" før vi fortsetter til Wittenberg.

Byvandring med Yngve bl.a. innom slottskirken med "tese-døren", og forbi Luther-Haus og Bugenhagen-Haus. Martin Luthers høyre hånd og sogneprest i Wittenberg, Johannes Bugenhagen, var viktig for Norge.

Kaffepause og litt fritid før besøk i panorama-utstillingen "Wittenberg 1517" (et imponerende 360 ° tablå som viser byen på Luthers tid og noen av de viktigste historiske scenene som utspilte seg der).

Retur til Torgau. Middag.

Dag 3) 30.10

Utsjekk. Vi blir i Torgau til etter lunsj og får med oss noen av byens severdigheter. Først blir det omvisning i "håndverkerhuset" fra rundt år 1600. Huset (som var bebodd helt fram til 1993!) vitner om trange kår, men også om historieinteresserte ildsjelers vilje til å redde dette unike huset fra forfallet som hadde satt inn under DDR-tiden.

Det samme er tilfelle med "borgermesterhuset", bare at her er det samfunnets sosiale og økonomiske elite som er tema: Originale vegg- og takmalerier vitner om en solvent og selvbevisst borgermester anno 1600. Så går vi til Schloss Hartenfels, hvor vi ser nærmere på den praktfullt restaurerte borggården. Her er også Europas første protestantiske kirke-nybygg, innviet av Martin Luther i 1546.

Kaffepause på slottets kafé. Før lunsj omvisning i Torgaus interessante bymuseum. På Luthers tid var det fyrstens *kanselli* som holdt til i bygningen. Kanselliet var selve navet i det moderne saksiske byråkratiet - og viktig for reformasjonens suksess i Tyskland. *Kansellispråket* i Sachsen var også utgangspunktet for moderne tysk skriftspråk.

Lunsj på den italienske restauranten "Pizzeria Calabrese" og temaskifte: Torgau var under 2.verdenskrig sentrum for tysk krigsrett, rett etter krigen var det russerne som tok over fengselskapasiteten og senere falt mange også offer for DDRs vilkårlige justis her. Omvisning i bygningen som i DDR huset den beryktede "Torgau lukkede arbeidsanstalt for ungdom".

Avreise mot Naumburg i halv fire-tiden. Innsjekk på sentralt beliggende *Hotel Garni St.Marien* (<https://www.hotel-garni-st-marien.de>). Naumburg er hovedstaden i vinregionen Saale-Unstrut, og har Tysklands eldste trikker i regulær drift. Vinsmaking passende småretter til på "Café Wunderbar", rett ved hotellet. Trikketur og en liten kveldsvandring gjennom Naumburgs intakte gamleby.

Dag 4) 31.10

Vi begynner dagen med en byvandring, forbi bl.a. huset hvor filosofen Friedrich Nietzsche bodde. Så besøker vi domkirken, en av Tysklands vakreste gotiske katedraler, særlig kjent for de unike "stifterfigurene" fra 1250-tallet, og de andre kunstverkene til *Mesteren fra Naumburg*. Omvisning.

Etter lunsj tar vi lokalbussen ned til *Schulpforta*. Den nesten 500 år gamle internatskolen, som overlevde alle kriger og regimer, ligger på et 400 år eldre klosterområde. Schulpforta var en viktig institusjon i det tidlige protestantiske skolevesenet. Omvisning.

Tilbake i Naumburg blir det fritid en times tid før vi møtes til konsert **kl 18** i St.Wenzel-kirken på byens hovedtorg. På programmet denne kvelden står "Orgelmusikk på reformasjonsdagen". Hildebrandt-orgelet i Naumburg er det eneste helt autentiske "Bach-orgelet" som er bevart, og har en helt spesiell klang. Middag på "Ratskeller Naumburg".

Dag 5) 01.11

Utsjekk og avreise mot Dresden via Leipzig. Vi tar litt bysightseeing i bussen før det blir besøk i museet i det tidligere STASI-hovedkvarteret i Leipzig- et veldig autentisk sted som forteller om både det tragiske og det ufrivillig komiske ved STASI-apparatet i Øst-Tyskland. Omvisning.

Fram mot lunsj blir det byvandring med Yngve, forbi bl.a. Thomaskirche (hvor J.S. Bach var kantor) og Nikolaikirche (utgangspunktet for borgerrettsbevegelsen i Øst-Tyskland i 1989). Det var i Leipzig at protestene i DDR som førte til Berlin-murens fall begynte.

Også Edvard Grieg, Johann Halvorsen og værværslingens far, norske Vilhelm Bjerknes, kommer vi innom på runden gjennom denne historisk viktige handels- og kulturbyen. Lunsj på restaurant "Ratskeller" før vi setter kursen mot Dresden. Innsjekk på sentrale og rolige Hotel Martha (<https://hotel-martha.de>) Pause før orienterende byvandring fram til restauranten hvor det er middag (à la carte. Ikke inkludert i turprisen).

*Mulighet for konsert 01.11: **Frauenkirche** kl. 20: Vinnere av konkurransen "Young Artists" spiller verker av Grieg, Schubert, Brahms og andre. Forhåndspåmelding og -betaling for de som ønsker. 02.11: **Semperoper** kl 19 "Tornerose" (ballett).*

Dag 6) 02.11

Byvandring med Yngve gjennom Dresdens storslåttestrøket, gjenoppbygde sentrum. Frauenkirche, Zwinger-anlegget, "Fyrstetoget" og andre severdigheter står på programmet, men vi får også høre om J.C. Dahl, Henrik Ibsen og andre nordmenn som har hatt et forhold til byen før vi med buss og trikk tar oss ut til det barokke slotts- og parkanlegget Pillnitz litt lenger sør langs Elben.

Lett lunsj her før vi tar oss tilbake til sentrum og bytter til lokaltog. Det blir en halvtimes tur ut til **Pulsnitz**, en av Tysklands tre offisielle pepperkakebakerbyer (de andre to er Aachen og Nürnberg). Her opplever vi det årlige *Lebkuchen*-markedet som går av stabelen denne helgen. Vi må forestille oss en langt større variasjon i utvalg og innhold enn det man forstår med "pepperkake" på norsk.

Retur til Dresden og middag på Restaurant "L'Art de Vie" rett ved hotellet.

Dag 7) 03.11

Utflukt til bergstaden **Freiberg** via **Meissen** og byvandring med Yngve gjennom den koselige og veldig godt bevarte byen ved Elben, kjent for porselen og for Tysklands eldste slott. Mens Dresdens sentrum ble helt ødelagt i sluttfasen av 2.verdenskrig, var byer som Meissen, Naumburg og Torgau helt uskadd. Her skapte riktignok 40 år med DDR enorme utfordringer - og det har siden den tyske gjenforeningen blitt gjort en kjempejobb med å restaurere disse bykjernene.

I Freiberg, som også er veldig godt bevart, begynner vi med lunsj på koselige restaurant "Schwanenschlösschen". Byvandring med Yngve gjennom vakre og historisk viktige Freiberg, som hadde et av Europas viktigste sølvverk. Det var fra Freiberg at fagfolkene kom som satte i gang gruvedriften på Kongsberg. Nordmennene manglet kunnskap om mineralogi og hadde ikke den tekniske kompetansen som behøvdes. Men også andre veien var det bevegelse: mange nordmenn reiste hit - og til Dresden - for å ta teknisk utdanning.

Denne tyske bergstaden har en fantastisk utsmykket kirke, hvor vi får omvisning

Tilbake i Dresden blir det middag i fine omgivelser på restaurant "Kurfürstenschänke".

Dag 8) 04.11

Utsjekk. Vi tar tog (med plassreservering) til **Berlin** i 9-tiden. Bagasjen setter vi fra oss i oppbevaringsboks og legger ut på en tur med **tema Berlin-muren**. Først reiser vi med kollektivtransport bort til Karl-Marx Allee, og ser litt av DDRs praktarkitektur. Her tar vi lunsj før vi fortsetter til Bornholmer Strasse, til stedet hvor muren brast aller først, 9.november 1989. Så forflytter vi oss til Hohenzollern Kanal, og går en fin rute langs vannet og følger Berlin-murens tidligere forløp helt fram til Brandenburger Tor. Lokaltog ut til flyplassen slik at vi er der innen kl. 18.

[Berlin Schönefeld - Oslo Gardermoen 20:05 - 21:45 med Norwegian](#)

Pris: **12 500 kr**/person i dobbeltrom. Tillegg for enkeltrum: **1500 kr**. Påmeldingsfrist: **31.august**. For påmelding, ta kontakt med Jan Erik Horgen på telefon: 99 46 08 56 eller e-post: jahorgen@gmail.com

Prisen inkluderer:

- Fly tur/retur Oslo Gardermoen - Berlin Schönefeld inkl. flyskatter
- 3-stjerners hoteller i Torgau (2 netter), Naumburg (2 netter) og Dresden (3 netter)
- Buss- og togtransport i henhold til program.
- Byvandring, omvisninger, konsert og museumsbesøk i henhold til program.
- 7 lunsjer og 6 middager (ekskl.drikke), vinsmaking i Naumburg (3 lokale viner)
- Brosjyre med tidslinje og viktigste hendelser/personer i Sachsens historie, samt kart over området

